

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

Министерство на иновациите и растежа
12 септември 2022 г., гр. Габрово

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС):

- определя национални и регионални приоритети и ниши за стратегическо развитие, подкрепени чрез финансиране от взаимно допълващи се политически инструменти.
- представлява:
 - надградено и осъвременено издание на документа от програмния период 2014-2020 г. с актуализирани цели, приоритети и тематични области
 - базисен програмен документ за комплекс от мерки за финансиране на иновации в програмния период 2021-2027 г. с акцент върху Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г. (ПКИП) и Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация за периода 2021-2027 г. (ПНИИДИТ)

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

За периода 2021-2027 г. допълнително са планирани:

- реформи и финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост
- нови програми, подпомагащи изпълнението на стратегията
- увеличение на общия бюджет за иновации, включително на базата на модернизирано и реструктурирано национално финансиране и активно участие в партньорства и проекти на европейско ниво

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Да развива и позиционира България като център на средно- и високотехнологични иновации в стратегически области, в които страната има утвърден капацитет и признати компетенции да се конкурира на световния пазар.

Да подкрепи разгръщането и утвърждаването на устойчива, модерна, динамична, приобщаваща и глобално свързана изследователска, иновативна и предприемаческа екосистема в България.

Крайна цел: постигането на конкурентоспособност и устойчиви икономически растеж и работни места.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Оперативна цел № 1: Подобряване на научноизследователската система и иновационното представяне на предприятията.

Оперативна цел № 2: Повишаване на технологичния капацитет на предприятията, повишаване на екологичността и интернационализацията на българските продукти и услуги.

Оперативна цел № 3: Подобряване на капацитета на човешкия ресурс в областта на новите технологии и иновациите.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

„Информатика и ИКТ“

„Мехатроника“

„Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“

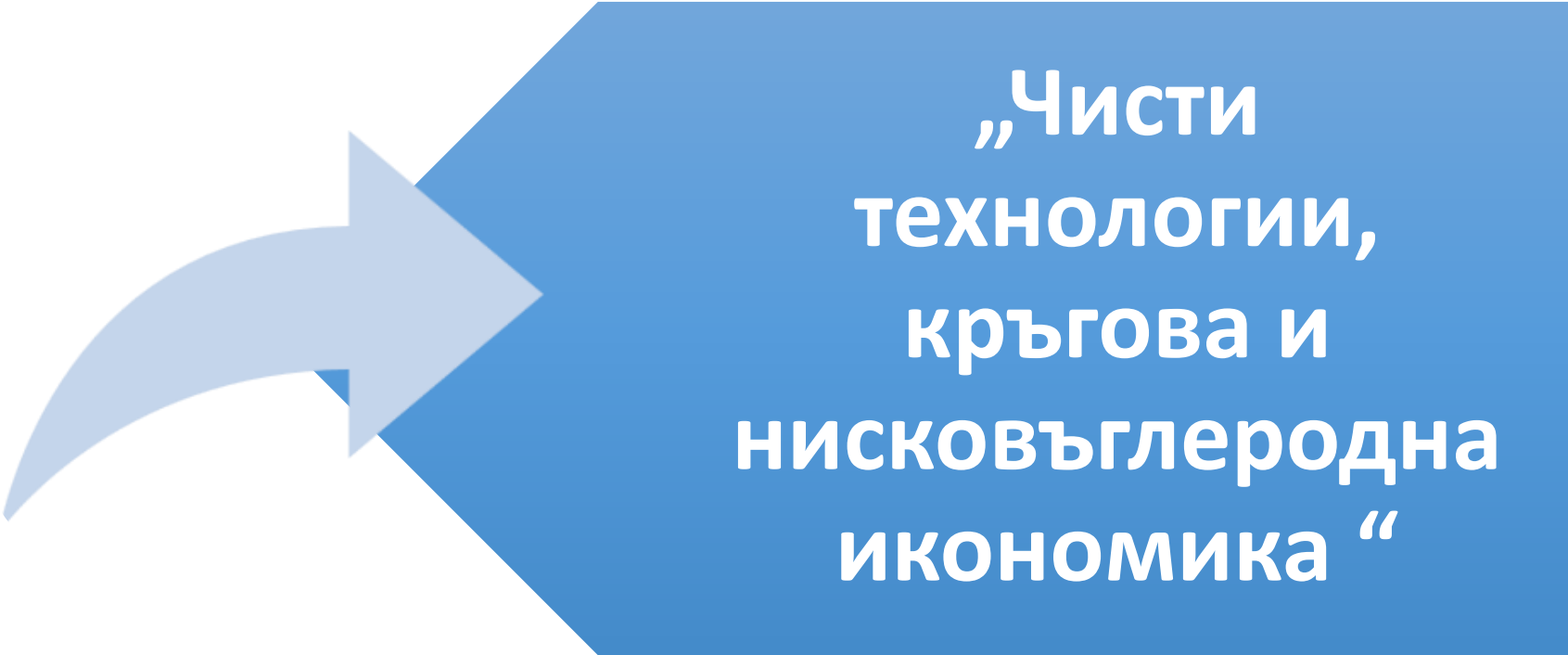
Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии

Иновационна стратегия за интелигентна
специализация
2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

ХОРИЗОНТАЛНА ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

„Чисти
технологии,
кръгова и
нисковъглеродна
икономика“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ – Информатика и ИКТ

- В рамките на тематична област „Информатика и ИКТ“ приоритетни ще останат следните подобласти:
- ИКТ подходи в машиностроене, медицина, творчески индустрии и рекреативни индустрии и кръгова и биобазирана икономика (във връзка с другите тематични области) и други;
- 3D дигитализация, визуализация и прототипиране;
- интернет на нещата (IoT);
- уеб, хибридни и "native" приложения, уеб базирани приложения за създаване и експлоатиране на нови услуги и продукти;
- повишаване на технологичния и промишлен капацитет на България и усвояване на изкуствения интелект в икономиката на страната.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ – Мехатроника

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

- В рамките на тематична област „Мехатроника“ приоритетни остават следните подобласти:
- машиностроене и приборостроене, вкл. части, компоненти и системи, с акцент върху универсална, специализирана, специална (кибер) и сервизна роботика;
- производство на базови елементи, детайли, възли и оборудване, вградени като част от мехатронен агрегат или самостоятелно съставляващи такъв агрегат;
- проектиране, прототипиране и производство на роботизирани системи за автоматизация в т.ч. и такива с изкуствен интелект;
- увеличено внедряване на работи и автономни технологии в българската промишленост;
- насърчаване стартирането на серийно производство на български автономни работи и системи.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ – Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии

- В рамките на тематична област „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“ приоритетни остават следните подобласти:
- методи за устойчиво и чисто производство във веригата на доставки, съхранение, преработка, етикетиране и др.;
- производство на инструменти, оборудване, консумативи за медицинска и дентална диагностика и терапия и/или участие в над-национална производствена верига;
- медицински и лечебен туризъм с акцент върху възможностите за персонализация;
- биотехнологии с пряко приложение за здравословен начин на живот;
- въвеждане на иновативни методи в селското стопанство и рибовъдството, без използване на химически препарати за борба с вредители и торене;
- зелена/биобазирана икономика.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ – Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии

- В рамките на тематичната област „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“ приоритетни остават следните подобласти:
- Културни и творчески индустрии, в това число: културно наследство, сценични и визуални изкуства, архитектура, архивно дело и библиотекарство, артистично занаятчийство, аудио-визуални форми, дизайн (вкл. моден дизайн), фестивали, музика, издателска дейност, радио;
- Компютърни и мобилни приложения и игри с образователен, маркетинг и/или развлекателен характер;
- Производство на стоки и съоръжения с пряко приложение в тези сфери (напр. велосипеди, стени за катерене, ски и ски оборудване, декори, специализирана екипировка и оборудване и др.).

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ – Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

- В тази връзка, в рамките на тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“, приоритетни са следните подобласти:
- технологии за ефективно използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на алтернативни и биобазирани суровини и материали, за удължаване живота на продуктите;
- развитие на водородните технологии: производство на водород с акцент върху зеления водород, съхранение, транспорт и използване на водорода в индустрията, енергетиката, транспорта и бита;
- иновации в областта на производството, съхранение, спестяване, ефективно разпределение и потребление на енергия.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Интелигентна специализация на България по райони, административни и тематични области на ИСИС 2021-2027						
Район на планиране (NUTs II)	Област (NUTs III)	Информатика и ИКТ	Мехатроника	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии	Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика*
Северозападен район	Видин			√	√	√
	Враца		√	√		√
	Ловеч			√	√	√
	Монтана		√	√		√
	Плевен		√	√		√
Югозападен район	София град	√	√			√
	София област	√		√		√
	Перник			√	√	√
	Кюстендил			√	√	√
	Благоевград	√			√	√
Северен централен район	Габрово	√	√			√
	Велико Търново			√	√	√
	Разград		√	√		√
	Русе	√	√			√
	Силистра	√	√			√
Южен централен район	Пловдив	√		√		√
	Пазарджик		√	√		√
	Кърджали		√	√		√
	Смолян		√	√		√
	Хасково	√	√			√
Североизточен район	Варна	√	√			√
	Добрич		√	√		√
	Търговище		√	√		√
	Шумен			√	√	√
Югоизточен район	Бургас	√	√			√
	Сливен		√	√		√
	Стара Загора	√	√			√
	Ямбол		√	√		√
Общо за страната		11	19	19	7	28

*Тази тематична област е хоризонтална и приоритетна за всички административни области

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Северен централен район

- Съгласно ИСИС 2014-2020 г. развитието на Северен централен район бе подкрепено чрез приоритизиране на интелигентна специализация в три тематични области, а именно „Мехатроника и чисти технологии“, „Информатика и ИКТ“ и „Индустрия за здравословен начин на живот и биотехнологии“.
- Северен централен район е вторият район в България (след Югозападен район) с ръст на иновационната активност през 2019 г. (макар и със скромния 1%). Той е и водещ в областта на патентната активност в страната. Останалите четири района регистрират спад в иновационния си потенциал. Северен централен район за планиране за 2021 г. бележи леко отстъпление и заема втората позиция след ЮЗРП. СЦРП е водещ по показателя за заетост в иновативни МСП, което е свидетелство за наличие и развитие на високотехнологичен бизнес и човешки ресурс.
- Съгласно променения подход за идентификация на регионалната специализация в ИСИС 2021-2027 г., областите в Северен централен район имат следния иновационен профил:

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

Северен централен район

- **Област Велико Търново** - На територията на област Велико Търново функционират предприятия, развиващи успешно дейност в областта на преработващата промишленост, търговията и услугите, селското, горското и рибното стопанство. В областта са налице много на брой производители на качествени храни, напитки, млечни и месни продукти, мед и хлебни продукти, детски храни, плодове и зеленчуци, хартия, опаковки и др. Голяма част от тях се развиват и въвеждат модерни технологии в дейността си. Наличните минерални води на територията на област Велико Търново позволяват различно, най-вече лечебно, приложение. Съществува възможност както за предлагане на масови продукти, така и за индивидуализирането им спрямо нуждите на всеки турист.
- Развитието на иновационния капацитет на областта през следващия финансов период ще бъде фокусиран в следните приоритетни области и подобласти:
- **„Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“;**
- **„Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“.**

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Северен централен район

- **Област Габрово** - В областта се реализират различни инициативи и дейности от сферата на иновациите. Част е и от Partnerships for Regional Innovation (обявени на 17 май 2022). Икономическият профил и специализацията на местния бизнес, постигнатите резултати, заявените интереси от страна на предприемачите, научните среди и общинските администрации позволяват да се дефинират следните приоритетни области за интелигентна специализация през периода 2021-2027 г:
 - „Мехатроника“;
 - „Информатика и ИКТ“.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

Северен централен район

- **Област Русе** - През последните години се наблюдава осезаемо развитие на компании от сферата на мехатрониката, подкрепено с наличен изследователски и образователен капацитет. Налични са основни компоненти на екосистемата за стимулиране развитието на капацитета в областта на креативните индустрии. Русенският университет „Ангел Кънчев“ извършва обучение и научноизследователска дейност в осем факултета, в т.ч. и в областта на информатиката и ИКТ. Този кадрови потенциал ще допринесе за развитието на всички тематични области на ИСИС, имайки предвид широкото навлизане на ИКТ в предприятията, както и технологиите от Индустрия 4.0. Базирайки се на знанието и равнището на развитие на производствените предприятия, на научния и изследователския капацитет, на мненията на заинтересованите страни, като приоритетни области за интелигентна специализация през периода 2021-2027 г. на област Русе могат да бъдат изведени следните:
 - „Мехатроника“;
 - „Информатика и ИКТ“.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на иновациите и растежа

Северен централен район

- **Област Разград** - Фармацевтиката и биотехнологиите са основни структуроопределящи сектори в икономиката на област Разград. Предприятията извършват активна развойна дейност, реализират големи инвестиционни проекти и имат сериозен потенциал за разработване и внедряване на иновации. В сектора на биотехнологиите е налице пряка връзка между средно професионално образование, висше образование и бизнес. Иновационната инфраструктура е добре развита в част от водещите предприятия в областта на фармацевцията, биотехнологиите, хранително-вкусовата и преработвателната промишленост, машиностроенето и селското стопанство. В резултат на този наличен капацитет през периода 2021-2027 г. интелигентната специализация ще бъде фокусирана в следните тематични области и подобласти на ИСИС:
- „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“;
- „Мехатроника“.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ИСИС (1)

- подобряване на координацията и осигуряване на приемственост на политиките;
- въвеждане на повече систематичност във взаимодействието между заинтересованите страни;
- по-задълбочено ангажиране на администрацията с частния сектор;
- реструктуриране и укрепване на съществуващите органи и мрежи и разширяването на участието в управленските процеси;

Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

Проект за обществено обсъждане <https://www.strategy.bg>

Дата на приключване: 31 август 2022 г.

Коментари по проекта на ИСИС могат да бъдат изпращани чрез
Портала за обществени консултации и на електронна поща:
n.karamihov@mig.gov.bg и e.beduyan@mig.gov.bg

Иновационна стратегия за интелигентна
специализация
2021-2027

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на иновациите и растежа

Министерство на иновациите и растежа

www.mig.gov.bg